"Tepebaşı Belediyesi Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporunun Hazırlanmasına Yönelik Kapasite Geliştirme Projesi (Tepebaşı KSR)

Kurumsal Sürdürülebilirlik Kavramları

Farkındalık Çalışması

Bu doküman T.C. Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 Teknik Destek Programı kapsamında desteklenen "Tepebaşı Belediyesi Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporunun Hazırlanmasına Yönelik Kapasite Geliştirme Projesi (Tepebaşı KSR)" için personele farkındalık kazandırmak amacıyla oluşturulmuştur.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

“Tepebaşı Belediyesi Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporunun Hazırlanmasına Yönelik Kapasite Geliştirme Projesi (Tepebaşı KSR)

Kurumsal Sürdürülebilirlik Kavramları Farkındalık Çalışması

ARALIK

2024

Bu Kurumsal Sürdürülebilirlik Kavramları Farkındalık Çalışması, BEBKA Teknik Destek programı çerçevesinde gerçekleştirilen “Tepebaşı Belediyesi Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporunun Hazırlanmasına Yönelik Kapasite Geliştirme Projesi (Tepebaşı KSR) için hazırlanmıştır. İçerik ile ilgili tek sorumluluk DETA Danışmanlık Eğit. Tan. ve Org. Tic. Ltd. Şti’ye ait olup T.C. Tepebaşı Belediyesi’nin görüşlerini yansıtmaz.

DETA Danışmanlık Eğitim Tan. ve Org. Tic. Ltd. Şti.
Sancak Mah. Cidde Cad. 33/7 Çankaya-Ankara
T: +90 312 446 28 40 F: +90 312 446 21 04
info@detadanismanlik.com.tr www.detadanismanlik.com.tr

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

İÇİNDEKİLER

1. Sunuş 4
2. Genel Sürdürülebilirlik Kavramları 5
3. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) 8
4. Yerel Yönetim Stratejileri ve Planlama 11
5. Çevresel Yönetim ve Uygulamalar 14
6. Toplumsal Sürdürülebilirlik Kavramları 17
7. Ekonomik Sürdürülebilirlik Kavramları 20
8. Yerel Yönetim ve Sürdürülebilirlik Kavramları 23
9. GRI Standartları (Global Reporting Initiative) 29
10. Avrupa Sürdürülebilirlik Standartları ile İlgili Kavramlar 32
11. Diğer Standartlar 35

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

1. Sunuş

Tepebaşı Belediyesi Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporunun Hazırlanmasına Yönelik Kapasite Geliştirme Projesi (Tepebaşı KSR) kapsamında, sürdürülebilirlik alanında sıkça karşılaşılan kavramlar bir araya getirilerek kısaca açıklanmaya çalışılmıştır. Amaç, yerel yönetimin sürdürülebilirlik stratejilerinin etkin bir şekilde uygulanabilmesi ve bu kavramların anlaşılması için bir destek sağlamaktır. Kavramlara en genel haliyle değinilmiştir. Hazırladığımız bu farkındalık çalışması, sürdürülebilirlik alanındaki başlangıç noktalarından biridir ve yerel yönetimin ihtiyaçlarına göre geliştirilebilecek bir temel sunmaktadır. Bu dokümanın, sürdürülebilirlik odaklı çalışmalara katkı sağlayarak, daha kapsamlı araştırmalara ilham verecek bir araç olmasını diliyoruz.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

2. Genel Sürdürülebilirlik Kavramları

Sürdürülebilirlik:

Doğal kaynakların, çevrenin, toplumun ve ekonominin uzun vadeli korunmasını sağlayan yaklaşımlar bütünüdür. Sürdürülebilirlik, gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama yeteneğinden ödün vermeden bugünün ihtiyaçlarını karşılamaktır.

Çevresel Sürdürülebilirlik:

Doğal kaynakların korunması, enerji tasarrufu, atık yönetimi gibi çevreye duyarlı yöntemlerin uygulanarak ekosistemin sürdürülebilirliğini sağlamaya yönelik faaliyetlerdir.

Sosyal Sürdürülebilirlik:

Toplumun refahını artırmaya yönelik sosyal adalet, eşitlik, eğitim, sağlık ve insan haklarını temel alan sürdürülebilir yaklaşımlardır.

Ekonomik Sürdürülebilirlik:

Uzun vadeli ekonomik büyüme ve kalkınmanın, doğal kaynaklara zarar vermeden ve sosyal eşitlikten ödün vermeden sağlanmasıdır.

Yeşil Ekonomi:

Doğal kaynak kullanımını optimize ederek karbon salınımını azaltan, çevreye duyarlı ekonomik modelleridir.

Döngüsel Ekonomi:

Üretim ve tüketimdeki atıkların tekrar kullanılabilir hale getirilmesiyle kaynakların sürekli döngüde tutulduğu bir ekonomik sistemdir. "Atık yoktur, kaynak vardır" anlayışıyla çalışır.

Karbon Ayak İzi:

Bireylerin, kurumların veya şehirlerin doğrudan ve dolaylı olarak atmosfere saldığı toplam karbon miktarıdır. Karbon ayak izinin azaltılması, iklim değişikliğiyle mücadelede önemlidir.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

Ekolojik Ayak İzi:

İnsan faaliyetlerinin doğa üzerindeki toplam etkisini ölçen bir kavramdır. Yeryüzünün yenilenme kapasitesine göre insanların kaynak tüketimini ve atık üretimini değerlendirir.

İklim Değişikliği:

Atmosferdeki sera gazlarının artışı nedeniyle dünyanın sıcaklık ve iklim düzenlerinde meydana gelen uzun vadeli değişikliklerdir.

Küresel Isınma:

Fosil yakıtların kullanımı ve diğer insan faaliyetleri sonucu atmosferde biriken sera gazlarının neden olduğu dünya çapında ortalama sıcaklık artışıdır.

Enerji Verimliliği:

Aynı miktarda ürün veya hizmet üretmek için daha az enerji kullanmaktır. Enerji verimliliği, kaynakların daha etkili kullanılmasını sağlar ve karbon salınımını azaltır.

Yenilenebilir Enerji:

Doğadan sürekli olarak yenilenebilen kaynaklardan (güneş, rüzgâr, jeotermal, hidroelektrik) elde edilen enerji türüdür. Fosil yakıtların aksine çevreye zarar vermez.

Fosil Yakıtlar:

Kömür, petrol ve doğalgaz gibi, milyonlarca yıl önce yaşamış canlıların fosilleşmesiyle oluşmuş enerji kaynaklarıdır. Yenilenemezdir ve yüksek karbon emisyonlarına neden olur.

Doğal Kaynakların Yönetimi:

Su, toprak, orman ve enerji gibi kaynakların bilinçli kullanımı ve korunmasıdır. Amaç, bu kaynakların sürdürülebilir şekilde gelecek nesillere aktarılmasını sağlamaktır.

Biyoçeşitlilik:

Dünya üzerindeki canlıların çeşitliliğidir. Ekosistemin sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi için biyoçeşitliliğin korunması gereklidir.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

3. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA)

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları; Birleşmiş Milletler tarafından 2015 yılında kabul edilen, dünya genelindeki tüm ülkelerin 2030 yılına kadar ulaşmayı hedefledikleri 17 sürdürülebilir kalkınma amacını içeren küresel bir çerçevedir. Amaçların temel ilkesi, tüm insanların eşit haklara sahip olduğu, çevreye duyarlı ve sürdürülebilir bir dünya oluşturmaktır.

1. Yoksulluğa Son:

Her yerde ve her koşulda yoksulluk sona erdirilmelidir.

2. Açlığa Son:

Yeterli, besleyici gıda sağlanarak açlık ve kötü beslenme ortadan kaldırılmalıdır.

3. Sağlık ve Kaliteli Yaşam:

Sağlık hizmetlerine erişim artırılmalı ve hastalıklar önlenmelidir.

4. Nitelikli Eğitim:

Herkesin kaliteli eğitim alması ve yaşam boyu öğrenme fırsatlarının sağlanmalıdır.

5. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği:

Kadın ve erkek arasında eşitlik sağlanmalı, kadın hakları güçlendirilmelidir.

6. Temiz Su ve Sanitasyon:

Her birey için temiz suya ve sıhhi koşullara erişim sağlanmalıdır.

7. Erişilebilir ve Temiz Enerji:

Temiz ve sürdürülebilir enerjiye erişim sağlanmalıdır.

8. İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme:

Herkes için sürdürülebilir iş fırsatları oluşturulmalıdır.

9. Sanayi, Yenilik ve Altyapı:

İleri teknolojiler ve sürdürülebilir altyapı ile sanayi gelişimi teşvik edilmelidir.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

10. Eşitsizliklerin Azaltılması:

Toplumsal, ekonomik ve çevresel eşitsizlikler azaltılmalıdır.

11. Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar:

Şehirler daha yeşil, erişilebilir ve sürdürülebilir hale getirilmelidir.

12. Sorumlu Tüketim ve Üretim:

Kaynakların verimli kullanılması ve atıkların azaltılması sağlanmalıdır.

13. İklim Eylemi:

İklim değişikliği ile mücadele edilmelidir.

14. Sudaki Yaşam:

Okyanuslar, denizler ve deniz kaynakları korunmalıdır.

15. Karasal Yaşam:

Doğal yaşam alanları korunmalı ve biyolojik çeşitliliğin devamlılığı sağlanmalıdır.

16. Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar:

Şiddet ve suçların önlenmesi, adaletin sağlanması için güçlü kurumsal yapılar oluşturulmalıdır.

17. Amaçlar İçin Ortaklıklar:

Küresel işbirliği ve ortaklıklarla sürdürülebilir kalkınma amaçlarına ulaşılmalıdır.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

4. Yerel Yönetim Stratejileri ve Planlama

Kentsel Dayanıklılık:

Şehirlerin doğal afetler, iklim değişikliği, ekonomik krizler gibi olumsuzluklara karşı dayanıklılığını artıran stratejiler ve altyapı düzenlemeleridir.

Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik:

Şehir içinde toplu taşıma, bisiklet yolları ve yaya yolları gibi çevre dostu ve verimli ulaşım yöntemlerinin teşvik edilmesidir.

Çevre Dostu Kent Yönetimi:

Şehirde doğal kaynakların korunmasını ve enerji tasarrufunu esas alan, çevreye duyarlı yönetim anlayışıdır.

Akıllı Kent Teknolojileri:

Şehirde enerji, su ve ulaşım gibi altyapı hizmetlerini daha verimli yönetmek için IoT (Nesnelerin İnterneti) ve yapay zekâ gibi dijital teknolojilerin kullanılmasıdır.

Yeşil Altyapı:

Doğal süreçleri destekleyen, su yönetimi, yeşil alanlar ve ekosistem hizmetlerini teşvik eden bir şehir altyapısı yaklaşımıdır.

Çevre Master Planı:

Bir bölgedeki çevresel hedefleri ve stratejileri belirleyen, uzun vadeli planlama dokümanıdır.

İklim Krizine Yerel Çözümler:

Belediyelerin iklim değişikliğine karşı karbon emisyonlarını azaltma, yenilenebilir enerjiye geçiş ve yerel uyum politikaları geliştirme çabalarıdır.

İklim Eylem Planı:

Şehirlerin, iklim değişikliği ile mücadele ve uyum için attıkları adımları kapsayan yol haritasıdır.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

Bölgesel Kalkınma Planları:

Belirli bir coğrafi bölgedeki ekonomik, sosyal ve çevresel kalkınmayı hedefleyen, kamu-özel sektör iş birliğine dayalı planlamalardır.

Yerel Enerji Planlaması:

Belediyelerin enerji tüketimini yönetmek, enerji tasarrufu sağlamak ve yenilenebilir enerji projelerini desteklemek için yaptığı planlamalardır.

Toplum Destekli Sürdürülebilirlik:

Yerel halkın sürdürülebilirlik projelerine katılımını teşvik eden, halkın karar alma süreçlerinde yer almasını sağlayan bir yaklaşımdır.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

5. Çevresel Yönetim ve Uygulamalar

Kent Ekosistemleri:

Şehir içinde yaşayan bitki, hayvan ve mikroorganizma toplulukları ile onların yaşadığı doğal ve yapay çevrenin bir bütünüdür.

Şehir Isı Adası Etkisi:

Betonlaşma ve insan aktiviteleri nedeniyle şehirlerin kırsal alanlara göre daha sıcak olmasına neden olan bir olgudur.

Su Hasadı:

Yağmur suyunun toplanarak depolanması ve yeniden kullanılmasıdır. Su tasarrufu ve kuraklıkla mücadelede etkili bir yöntemdir.

Yağmur Suyu Yönetimi:

Kentlerde yüzey akışının azaltılması ve suyun yeniden kullanımı için tasarlanan altyapı ve sistemlerdir.

Geri Dönüşüm Ekonomisi:

Atıkların geri dönüştürülerek ekonomiye kazandırıldığı ve doğal kaynak tüketiminin azaltıldığı bir sistemdir.

Organik Atık Yönetimi:

Gıda ve bahçe atıkları gibi organik atıkların kompostlama veya biyogaz üretimi gibi yöntemlerle değerlendirilmesidir.

Yeşil Ulaşım Çözümleri:

Karbon emisyonunu azaltan bisiklet yolları, elektrikli araçlar ve toplu taşıma sistemleri gibi sürdürülebilir ulaşım çözümleridir.

Mikro-Mobilite:

Kısa mesafeli yolculuklarda kullanılan elektrikli scooter, bisiklet ve diğer küçük taşıma araçlarının yaygınlaştırılmasıdır.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

Atık Su Arıtma ve Yeniden Kullanımı:

Kullanılmış suların arıtılarak yeniden kullanılabilir hale getirilmesidir. Su kaynaklarının korunmasında önemli bir rol oynar.

Kentsel Yeşil Alan Planlaması:

Şehir içinde parklar, bahçeler, yeşil koridorlar gibi alanların artırılması ve korunmasıdır. Yeşil alanlar hava kalitesini iyileştirir ve halk sağlığını destekler.

Gürültü Kirliliği Yönetimi:

Şehirlerdeki araç trafiği, sanayi ve diğer kaynaklardan gelen gürültü seviyelerini azaltmaya yönelik politikalar ve önlemler bütünüdür.

Doğa Temelli Çözümler:

Ekosistem hizmetlerini destekleyen, çevre sorunlarına doğadan ilham alan (dere kenarlarını doğal bitkilerle güçlendirmek vb.) çözümlerdir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED):

Projelerin çevreye olan olası etkilerinin önceden değerlendirilmesi ve gerekli önlemlerin alınmasını sağlayan bir süreçtir.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

6. Toplumsal Sürdürülebilirlik Kavramları

Sosyal İçerme:

Tüm bireylerin ekonomik, sosyal ve kültürel hayata tam ve eşit bir şekilde katılmasını sağlamayı hedefleyen politikalar ve uygulamalardır.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği:

Kadınlar ve erkeklerin ekonomik, sosyal ve politik haklara ve fırsatlara eşit şekilde erişimidir.

Sosyal Adalet:

Toplumun tüm üyeleri için eşit haklar, fırsatlar ve kaynaklara erişim sağlamayı amaçlayan bir anlayıştır.

Toplum Sağlığı:

Bireylerin fiziksel ve ruhsal sağlıklarının toplumsal düzeyde desteklenmesi ve iyileştirilmesi çalışmalarını kapsar.

Kapsayıcı Kentler:

Farklı yaş, cinsiyet, engel durumu ve sosyoekonomik düzeydeki bireylerin ihtiyaçlarını dikkate alarak herkes için erişilebilir ve yaşanabilir şehirler oluşturma yaklaşımıdır.

Sosyal Sorumluluk:

Organizasyonların, bireylerin ve yerel yönetimlerin toplum üzerindeki sosyal, ekonomik ve çevresel etkilerini sorumluluk bilinciyle ele almasıdır.

Erişilebilirlik:

Engelli bireyler dâhil herkesin fiziksel mekânlara, hizmetlere, bilgiye ve iletişim kanallarına eşit şekilde erişebilmesidir.

Yerel Demokrasi:

Vatandaşların yerel karar alma süreçlerine (mahalle meclisleri ve halk toplantıları vb.) aktif katılımını sağlayan bir yönetim modelidir.

Toplum Odaklı Kalkınma:

Yerel halkın ihtiyaçlarına yönelik çözümler üreten, onların aktif katılımını teşvik eden bir kalkınma anlayışıdır.

Katılımcı Planlama:

Şehir planlama süreçlerinde yerel halkın ve sivil toplum kuruluşlarının aktif bir rol oynamasıdır.

Kültürel Mirasın Korunması:

Geçmişten günümüze taşınan tarihi, kültürel ve doğal değerlerin korunması ve geleceğe aktarılmasıdır.

Yerel Kimlik:

Bir şehrin veya bölgenin kendine özgü kültürel, tarihi ve sosyal özelliklerinin korunarak sürdürülebilir kalkınma süreçlerinde dikkate alınmasıdır.

Göç ve Sürdürülebilirlik:

Göç eden bireylerin topluma uyum süreçlerinin desteklenmesi ve göçün toplumsal kalkınmaya olumlu katkılar sağlaması için sürdürülebilir politikaların geliştirilmesidir.

Sosyal Dayanışma Ekonomisi:

İş birliği ve dayanışma temelli, toplumun ihtiyaçlarını merkeze alan (kooperatifler vb.). ekonomik yaklaşımlardır.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

7. Ekonomik Sürdürülebilirlik Kavramları

Kapsayıcı Ekonomi:

Toplumun tüm kesimlerine eşit fırsatlar sunmayı hedefleyen ve ekonomik büyümeyi toplumun genel refahı ile ilişkilendiren bir yaklaşımdır.

Yeşil İşler:

Çevreye duyarlı iş modellerini benimseyen, enerji verimliliğini artıran veya doğal kaynakların korunmasını destekleyen mesleklerdir.

Adil Ticaret (Fair Trade):

Üreticilere hak ettikleri adil ücretleri sağlayan ve çevre dostu üretim yöntemlerini teşvik eden bir ticaret modelidir.

Sürdürülebilir Tedarik Zinciri:

Tedarik zincirindeki tüm süreçlerin çevreye, topluma ve ekonomiye duyarlı bir şekilde yürütülmesidir.

Yerel Ekonomilerin Güçlendirilmesi:

Yerel işletmeleri, girişimleri ve istihdamı destekleyen ekonomik politikalar ve uygulamalar.

Ekolojik Ürünler:

Üretim süreçlerinde çevreye zarar vermeyen, doğal kaynakları tüketmeden elde edilen ürünlerdir.

Sosyal Girişimcilik:

Sosyal ve çevresel sorunlara yenilikçi ve sürdürülebilir çözümler üreten girişimcilik faaliyetleridir.

Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS):

Kuruluşların topluma ve çevreye olumlu katkılar sağlamak için üstlendiği gönüllü sorumluluklardır.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

Yeşil Finans:

Çevre dostu projelerin ve sürdürülebilir kalkınmanın finansmanını sağlayan finansal araçlar ve yatırımlardır.

Mikrofinans:

Düşük gelirli bireylerin kendi işlerini kurmalarına yardımcı olmak için verilen küçük ölçekli finansal kredilerdir.

Etki Yatırımı:

Sadece finansal getiri değil, aynı zamanda sosyal ve çevresel fayda üretmeyi hedefleyen yatırımlardır.

Sürdürülebilir Turizm:

Doğal ve kültürel değerleri koruyarak, çevreye zarar vermeden yapılan turizm faaliyetleridir.

Yerel Üretim ve Tüketim:

Yerel kaynakların değerlendirilerek yerel halkın kalkınmasına destek olan üretim ve tüketim faaliyetleridir.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

8. Yerel Yönetim ve Sürdürülebilirlik Kavramları

Yerel Yönetişim:

Yerel halkın, sivil toplum kuruluşlarının ve özel sektörün karar alma süreçlerine katılımını sağlayan, şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim anlayışıdır.

Akıllı Şehirler:

Teknoloji ve veri analitiği kullanılarak şehirlerin enerji verimliliğini artıran, çevreye duyarlı, yaşanabilir ve sürdürülebilir hale getirilmesini amaçlayan şehir modelleridir.

Şeffaflık:

Yerel yönetimlerin vatandaşlara bilgiye erişim imkânı tanıyarak, faaliyetlerini açık ve anlaşılır bir şekilde yürütmesidir.

Hesap Verebilirlik:

Yerel yönetimlerin vatandaşlara karşı sorumluluk taşıması ve alınan kararların sonuçlarını açıklama zorunluluğudur.

Katılımcı Bütçeleme:

Yerel yönetim bütçesinin hazırlanması sürecine vatandaşların ve sivil toplum kuruluşlarının katılımını sağlayan bir yöntemdir.

Çevik Yönetim:

Yerel yönetimlerin hızlı, esnek ve etkin karar alma mekanizmalarını benimseyerek krizlere veya ani değişimlere uyum sağlama becerisidir.

Kent Konseyleri:

Yerel halkın, sivil toplum kuruluşlarının ve diğer paydaşların katılımıyla oluşturulan, yerel sorunları tartışan ve çözüm önerileri sunan demokratik yapılardır.

Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı:

Enerji verimliliği artırma, yenilenebilir enerji kullanımını teşvik etme ve iklim değişikliği ile mücadele stratejileri içerir.

Sağlıklı Kent Gelişim Planı:

Kent yaşamını iyileştirmeye yönelik sağlık, yaşam kalitesi ve çevre düzenlemeleri yapılmaktadır.

Belediye Bilişim Kurulu Eylem Planı:

Belediyenin dijitalleşme, dijital dönüşüm sürecini yönetmeyi, e-belediye hizmetlerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Yerel Eşitlik Eylem Planı:

Sosyal eşitliği sağlamak için fırsat eşitliği oluşturmak ve toplumsal adalet politikalarını geliştirmek için hazırlanmaktadır.

Kırsal Kalkınma Eylem Planı:

Kırsal alanlarda altyapı, ekonomi ve yaşam koşullarını iyileştirmek için projeler sunmaktadır.

Yerel Akıllı Şehir Stratejisi ve Yol Haritası:

Teknoloji ve veri odaklı çözümlerle şehri daha verimli, erişilebilir ve yaşam dostu hale getirmektedir.

Kentsel Hareketlilik Stratejisi ve Yol Haritası:

Ulaşım sistemlerini entegre etmekte ve sürdürülebilir ulaşım seçenekleri oluşturmaktadır.

Sürdürülebilir Kentsel Gelişim Protokolü

Şehirlerin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasını sağlayacak protokolleri içermektedir.

Dirençli Kent (Acil Eylem) Planı:

Şehirlerin doğal afetlere ve krizlere karşı dirençli olmasını sağlamak amacıyla stratejileri ve acil müdahale planlarını kapsamaktadır.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

Kentsel Dönüşüm Stratejisi ve Yol Haritası:

Eski ve riskli yapıların dönüştürülmesi, yeni yaşam alanlarının inşa edilmesini planlamaktadır.

Alternatif Turizm Eylem Planı:

Turizmi çeşitlendirmekte, yerel ekonomiyi artıracak sürdürülebilir turizm stratejileri geliştirmektedir.

Yeşil Şehir Eylem Planı:

Çevre dostu projelerle şehirlerin ekolojik ayak izini azaltmayı amaçlamaktadır.

Gönüllü Yerel İnceleme Raporu (VLR)

Belediyelerin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşma durumunu izlemekte ve değerlendirmektedir.

Belediye İç Kontrol Uyum Eylem Planı

İç denetim süreçlerini güçlendirmekte, usulsüzlük ve hataları engellemeye yönelik stratejiler oluşturmaktadır.

Belediye Performans Programı Raporu:

Belediyenin yıllık performansını ölçmekte, hedeflere ne kadar ulaşıldığını değerlendirmektedir.

Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik:

Çevreye zarar vermeyen, sosyal eşitliği gözeten ve ekonomik açıdan verimli ulaşım sistemlerinin yaygınlaşmasıdır.

Yeşil Belediye Binaları:

Enerji verimliliği, su tasarrufu ve çevre dostu malzemelerin kullanıldığı sürdürülebilir belediye hizmet binalarıdır.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

Sosyal Belediyecilik:

Sosyal eşitliği sağlama, dezavantajlı grupları destekleme ve toplumsal dayanışmayı artırma hedefiyle yürütülen belediye hizmetleridir.

Yerel Kaynak Yönetimi:

Doğal, finansal ve insan kaynaklarının verimli, şeffaf ve sürdürülebilir şekilde yönetilmesidir.

Afet Yönetimi ve Dayanıklılık:

Yerel yönetimlerin doğal afetlere hazırlık, risk azaltma ve afet sonrası iyileşme süreçlerini planlama ve uygulama yeteneğidir.

Kentsel Yeşil Alanlar:

Şehirlerde ekosistemi destekleyen, halkın fiziksel ve ruhsal sağlığına katkı sağlayan parklar, korular ve diğer yeşil alanlardır.

Yerel Enerji Üretimi:

Belediyelerin yenilenebilir (güneş panelleri, rüzgâr türbinleri, dalga sistemleri vb.) enerji kaynaklarını kullanarak kendi enerji ihtiyaçlarını karşılamasıdır.

Sürdürülebilir İmar Planlaması:

Çevreye duyarlı, kaynakları verimli kullanan ve sosyal eşitliği gözeten şehir planlama yaklaşımlarıdır.

Yerel Tarım ve Gıda Güvencesi:

Yerel çiftçilerin desteklenmesi, organik üretimin teşvik edilmesi ve şehirde gıda arzının güvence altına alınmasıdır.

Karbon Nötr Belediye:

Yerel yönetimlerin karbon emisyonlarını sıfırlamayı hedefleyen çevresel girişimleridir.

Kentsel Dönüşüm:

Şehirlerin sosyal, çevresel ve ekonomik sürdürülebilirlik ilkelerine göre yeniden yapılandırılmasıdır.

Sosyal İnovasyon:

Yerel sorunlara yenilikçi çözümler üreterek (atık toplama sistemlerinde dijitalleşme vb.). toplumsal fayda sağlayan yaklaşımlardır.

Sürdürülebilir Altyapı:

Çevreye zarar vermeyen, uzun ömürlü ve ekonomik açıdan verimli altyapı sistemleridir.

Sürdürülebilir Ulaşım Politikaları:

Toplu taşımayı teşvik eden, çevreye duyarlı ve ekonomik ulaşım çözümleridir.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

9. GRI Standartları (Global Reporting Initiative)

GRI Standartları (Global Reporting Initiative), sürdürülebilirlik raporlaması için en yaygın kullanılan uluslararası standartlardır. Bu standartlar, kurumların çevresel, sosyal ve ekonomik etkilerini raporlamasına rehberlik etmektedir. GRI Standartları, bağımsız bir kuruluş olan Küresel Raporlama Girişimi tarafından geliştirilmekte ve sürekli olarak güncellenmektedir. GRI, 1997 yılında kurulmuş olup, hükümetler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve akademisyenlerin iş birliğiyle çalışmalarını yürütmektedir. Standartlar, dünya genelindeki kurumlara şeffaf ve hesap verebilir bir raporlama sistemi sunmayı amaçlamaktadır.

GRI Standartları:

Çeşitli sektörel ihtiyaçlara uygun esneklik sunan modüler bir yapıya sahiptir. Standartlar, kuruluşların performanslarını net bir şekilde ölçmelerine ve bu bilgiyi paydaşlara sunmalarına yardımcı olmaktadır.

GRI 1 - Temel İlkeler:

Kurumların raporlama süreçlerinde dürüstlük ve şeffaflık gibi değerleri göz önünde bulundurmasını gerektirmektedir. Aynı zamanda raporların tutarlı ve karşılaştırılabilir olmasını hedefler.

GRI 2 - Genel Bilgiler:

Kurumun yapısı, stratejileri, etik uygulamaları ve paydaşlarla ilişkilerine dair detaylar içerir. Bu bilgiler, paydaşların kurumun sürdürülebilirlik çabalarını daha iyi anlamalarını sağlar.

GRI 3 - Önemlilik:

Kurumun, hangi sürdürülebilirlik konularının işleyişi üzerinde en büyük etkiye sahip olduğunu belirler. Paydaşların görüşleri ve organizasyonun stratejik hedefleri bu süreçte önemli rol oynar.

GRI 200 Serisi (Ekonomik Standartlar):

Finansal istikrar, etik iş uygulamaları ve tedarik zinciri yönetimi gibi konuları kapsar. Örneğin, yolsuzlukla mücadele göstergesi, kurumun etik değerlerini ve yasal uygunluğunu raporlamasını içerir.

GRI 300 Serisi (Çevresel Standartlar):

Enerji tüketimi, su kullanımı ve atık yönetimi gibi konularda veri toplamayı sağlar. Bu standartlar, çevresel etkilerin azaltılması için somut hedefler koymaya yardımcı olur.

GRI 400 Serisi (Sosyal Standartlar):

İş sağlığı ve güvenliği, çalışanların eğitim seviyeleri ve topluluklarla olan etkileşim gibi sosyal göstergeleri içerir. Bu göstergeler, kurumun topluma ve çalışanlarına olan taahhüdünü ölçer.

Önemlilik Analizi:

Kurumun ve paydaşların hangi sürdürülebilirlik konularına öncelik verdiğini belirler. Bu analiz, kaynakların etkili bir şekilde kullanılmasını sağlar.

GRI Uyumlu Raporlama:

Standartlara uygun raporlama, kurumun paydaşlara hesap verebilir olmasını ve küresel standartlarla uyum sağlamasını garanti eder.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

10. Avrupa Sürdürülebilirlik Standartları ile İlgili Kavramlar

Avrupa Yeşil Mutabakatı (European Green Deal):

Sürdürülebilir tarım, enerji dönüşümü ve döngüsel ekonomi gibi konuları kapsayan bir çerçevedir. Amaç, ekonomik büyümeyi çevresel koruma ile uyumlu hale getirmektir.

Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (ESRS):

Bu standartlar, büyük kurumların çevresel ve sosyal etkilerini zorunlu olarak raporlamalarını gerektirir. Ayrıca, raporların doğrulanabilir ve karşılaştırılabilir olmasını sağlar.

Sürdürülebilirlik ile İlgili Finansal Bilgi Beyanı (SFDR):

Yatırım fonlarının sürdürülebilirlik kriterlerine uygunluğunu değerlendiren bir sistem sunar. Böylece yatırımcıların bilinçli kararlar almasını destekler.

Taksonomi Regülasyonu:

Çevre dostu ekonomik faaliyetlerin ne olduğunu tanımlar. Örneğin, enerji tasarruflu bina projeleri veya yenilenebilir enerji yatırımları bu kapsama girer.

Karbon Nötr Hedefi:

Kurumların karbon emisyonlarını sıfırlayarak çevresel etkilerini dengeleme hedefidir. Bu, yenilenebilir enerji kullanımı ve karbon denkleştirme projeleriyle gerçekleştirilir.

Çift Materyalite Yaklaşımı:

Kurumun hem çevresel hem de finansal etkilerini aynı anda değerlendiren bir raporlama yaklaşımıdır. Bu, kurumların sürdürülebilirlik risklerini daha iyi yönetmelerine yardımcı olur.

ECOFIN (Ekonomik ve Mali İşler Konseyi):

AB üye ülkeleri arasında ekonomik politikaların uyumlaştırılmasından sorumlu olan bu konsey, sürdürülebilir kalkınma hedeflerini de destekler.

Avrupa İklim Yasası:

İklim değişikliği ile mücadelede AB ülkelerinin karbon emisyonlarını azaltmaları için yasal çerçeve sunar. Bu yasa, karbon piyasalarını ve enerji politikalarını düzenler.

AB Sürdürülebilir Finans Stratejisi:

Çevre dostu projelerin finansmanını artırmayı hedefleyen bir politika setidir. Amaç, özel sektörü sürdürülebilir yatırımlara yönlendirmektir.

Sosyal Sürdürülebilirlik:

Çalışan haklarının korunması, eşitlik ve kapsayıcılığın teşvik edilmesi gibi sosyal konuları içerir. Bu, AB'nin sosyal dayanışma ilkeleriyle uyumludur.

Enerji Verimliliği Direktifi:

Enerji tüketimini azaltmak ve yenilenebilir enerji kullanımını artırmak için AB'nin belirlediği bağlayıcı kurallardır.

Sürdürülebilir Tedarik Zinciri:

Tedarik süreçlerinde etik, çevresel ve sosyal sorumlulukların gözetilmesini sağlar. Bu, adil ticaret ve düşük karbon ayak izi gibi uygulamaları içerir.

Paydaş Katılımı:

Kurumların, karar alma süreçlerine toplulukları ve diğer paydaşları aktif olarak dahil etmeleridir. Bu, özellikle kamu yararına çalışan kurumlar için önemlidir.

Karbon Ayak İzi Raporlaması:

Kurumun sera gazı emisyonlarını ölçmesini ve bunları azaltmak için stratejiler geliştirmesini içerir. Bu, şeffaflık ve hesap verebilirlik açısından kritik öneme sahiptir.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

11. Diğer Standartlar

ISO 14001 (Çevre Yönetim Sistemi):

ISO 14001, çevreye olan etkilerin izlenmesi ve iyileştirilmesine yönelik bir yönetim sistemi kurmakta, doğal kaynakların korunmasını ve atık yönetimini teşvik etmektedir.

ISO 26000 (Sosyal Sorumluluk):

ISO 26000, organizasyonların sosyal sorumluluklarını yerine getirmeleri için rehberlik etmektedir. Bu standartlar; toplumsal sorumluluk, etik iş uygulamaları, çevresel sürdürülebilirlik, çalışan hakları ve topluluk gelişimi gibi konuları kapsamaktadır.

B Corp Sertifikası:

B Corp, kurumların sosyal ve çevresel etkilerini ölçen ve değerlendiren bir sertifikalandırma sistemidir. Bu sertifika, şirketlerin kâr amacı gütmeyen organizasyonlar gibi toplumsal sorumluluk taşıdığını ve çevresel duyarlılık gösterdiğini belgeleyen bir göstergedir.

UN Global Compact (Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi):

Birleşmiş Milletler'in küresel sürdürülebilirlik ilke ve değerlerine dayalı bir iş yapma rehberidir. UN Global Compact'ın ilkeleri (İnsan Haklarına Saygı, İşçi Hakları, Çocuk İşçiliği ve Zorla Çalıştırma, Çevresel Sorumluluk, Yolsuzlukla Mücadele, İş Ahlakı, Çalışan Hakları, Daha İyi Bir Toplum, Çevresel Koruma, Şeffaflık) kurumların sürdürülebilir iş modelleri oluşturmalarını amaçlamaktadır.

İklimle İlgili Mali Bildirimler Görev Gücü (TCFD) Tavsiyeleri

Şirketlerin iklim değişikliğinin iş modelleri üzerindeki etkilerini şeffaf bir şekilde raporlamalarını teşvik eden bir çerçevedir. 2015 yılında Finansal İstikrar Kurulu (FSB) tarafından oluşturulan TCFD, iklimle ilgili risklerin ve fırsatların daha iyi anlaşılmasını sağlamaktadır. Tavsiyeler, yönetişim, strateji, risk yönetimi ve ölçüm & hedefler olmak üzere dört temel alanı kapsamaktadır.

Bu proje Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2024 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenmektedir

SASB (Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları Kurulu):

Sektörlere özel sürdürülebilirlik raporlama standartları geliştiren bir organizasyondur. Bu standartlar, finansal performansı etkileyebilecek çevresel, sosyal ve yönetişim faktörlerini raporlama ve yatırımcıların kararlarını daha bilinçli hale getirmeyi hedeflemektedir.

Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS)

Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) sürdürülebilirlik ilkelerine uygun olarak Türkiye'deki şirketler için geliştirdiği raporlama standartlarıdır. Bu standartlar, çevresel, sosyal ve yönetişim konularında şeffaf ve karşılaştırılabilir raporlamalar yapılmasını sağlamayı amaçlamaktadır. TSRS, GRI ve TCFD gibi uluslararası standartlarla uyumlu olacak şekilde hazırlanmakta ve özellikle halka açık şirketlerin sürdürülebilirlik performanslarını etkin bir şekilde açıklamalarına rehberlik etmektedir.

CDP (Carbon Disclosure Project):

Karbon Saydamlık Projesi (CDP), kurumların karbon emisyonları, su tüketimi ve ormanlık alan kaybı gibi çevresel etkilerini raporlamalarını sağlar. Bu platform, kurumların çevresel etkilerini ölçmesine ve sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak için şeffaflık oluşturmasına yardımcı olmaktadır.



ESKİŞEHİR TEPEBAŞI BELEDİYESİ

Hoşnudiye Mah. Şahin Cad. No:84 26130 Eskişehir

0 222 211 40 00 https://www.tepebasi.bel.tr/

